

fosfat üretiminin yaklaşık % 75'ini gerçekleştirmektedir.

Çizelge 58'de dünya fosfat üretimine ilişkin bilgiler verilmiştir.

Çizelge 56. Dünya Ham Çelik Üretim Kapasitesi (Milyon short ton)

Ülke	Kapasite		
	1983	1984	1990 ¹
K Amerika			
ABD	151	134	125
Kanada	22	22	22
Meksika	12	12	16
Diğer	1	1	2
Toplam	186	169	165
GAmerika	34	38	44
Avrupa			
AT	207	200	175
Diğer Piyasa Ekonomili Ülkeler	51	51	53
SSCB	200	203	220
Diğer Merkezi Planlı Ülkeler	92	92	95
Toplam	550	546	543
Afrika	16	16	21
Asya			
Japonya	175	175	170
Çin	45	46	59
Diğer	54	56	n
Toplam	274	277	295
Okyanusya	11	11	12
Dünya Toplamı	1,071	1,057	1,080

Kaynak: Minerals Facts and Problems, 1985

Çizelge 58. Dünya Fosfat Üretimi (Bin ton)

Ülke	1982	1983	1984	1985	1986	1987
ABD	37,414	42,573	49,197	50,835	38,710	40,750
SSCB'	31,300	31,600	31,900	32,200	32,500	33,300
Fas	17,754	20,106	21,245	20,737	21,178	20,955
Çin'	11,720	12,500	11,800	6,970	6,700	12,150
Ürdün	4,390	4,749	6,263	6,067	6,249	6,801
Tunus	4,196	5,924	5,346	4,530	5,951	6,338
Brezilya	2,732	3,208	3,855	4,214	4,509	4,430
İsrail	2,148	2,969	3,312	4,076	3,678	3,798
GAfrika	3,161	2,887	2,585	2,433	2,920	2,548
Togo	2,800	2,081	2,696	2,452	2,314	2,644
Toplam	117,615	128,597	138,199	134,514	124,704	133,764
Diğer	9,767	10,791	11,964	12,150	12,359	12,848
Genel Toplam	127,382	139,388	150,163	146,664	137,063	146,612

Kaynak: Mining Annual Review, 1988; Minerals Yearbook, 1986

Büyük fosfat rezervlerine sahip olan Fas'ın uzun dönemde fosfat üretimini 55 milyon ton/yıla çıkarmayı planladığı ifade edilmektedir.

2.10.2.1. Kapasite

Çizelge 59'da dünya fosfat kayası üretim kapasitesine ilişkin bilgiler verilmiştir.

2.10.3. Tüketim

Fosfat kayası tüketiminin ve dolayısıyla fiyatlarının da geçen yıllara göre önemli düşüşler kaydettiği gözlenmektedir. Örneğin ABD'de 1984 yılında (28.17\$/ton), 1985'te (28.86 \$/ton) ve 1986'da (26.97 \$/ton) olan fosfat fiyatı,

Çizelge 57. Dünya Fosfat Rezervleri (Bin ton)

Ülke	Rezerv	Rezerv+ Potansiyel
ABD	1,300,000	5,200,000
İsrail	-	190,000
Ürdün	120,000	510,000
Fas ve Batı Sahra	7,000,000	22,000,000
Senegal	40,000	170,000
GAfrika	2,500,000	2,500,000
Togo	40,000	70,000
Tunus	20,000	300,000
Diğer Piyasa Ekonomili Ülkeler	400,000	3,400,000
Çin	210,000	210,000
SSCB	1,300,000	1,300,000
Diğer Merkezi Planlı Ülkeler	325,000	325,000
Dünya Toplamı	13,255,000	36,175,000

Kaynak: Mineral Commodity Summaries, 1988